

3/2025

Lasten oma
luontolehti

sieppo

**Linnut ja
munat**

**Hyödylliset
hämähäkit**

**Kalojen
suojautumiskeinot**

**Leikkisät
saukot**

**Kasvata itse
maukas naposteltava**

3/2025

Paljon lintuja
ja munia!

sieppo

Etukannessa: Sisilisko

- 3 Moro, siili – minne matka?**
- 4 Ratkaise huuhkajan labyrintti**
- 5 Sarjakuva: Leikkisä saukko**
- 6 Luontosatu: Saukkojen seikkailut**
- 8 Siepon posti**
- 11 Tuiskun tehtävät**
Linnut ja munat
- 12 Sarjakuva: Kuusen oksalla**
Lokin munien suojaväri
- 13 Kurren ja Varpun tehtävät**
- 14 Ratkaise ja väritä**
Haarapääsky ja leppäkerttu
- 16 Luontoliiton uutisia**
Ihanat kesäleirit
- 18 Miten kala suojautuu pedoilta?**
- 20 Lintutarina: Kirjosiepon ja Alissan puuhut**
- 22 Lasten lintuviikko 12.–18.5.2025**
Nappaa linturetkelle mukaan Lintubingo!
- 23 Sarjakuva: Luonnon tutkijat**
Kukkaravukki
- 24 Hämähäkkejä ei kukaan osaisi keksiä**
- 26 Villiinnytään viljelystä!**
Kasvata itse maukas naposteltava
- 28 Rescuelemmikit**
Eläinystäviä Belgiassa
- 30 Tehtävien ratkaisuja**

Takakannessa: Tiedekulmaus
Susikin voi pölyttää kukkia

s. 15

s. 19

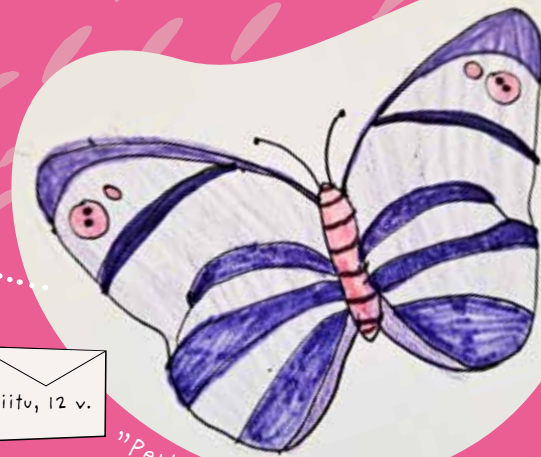

Haluatko nähdä
lisää hyviä
piirustuksia
ja juttuja?
Kurkkaa sivuja
8–10!

Perhonen
lentää liihottaa,
lämmintä kesää
toivottaa!

"Perhonen"

Kopiti-kopiti-kop,
onko pesäkolo jo
valmis?

"Käpytikka"

Upea petolintu

"Maakotka lentää"

Moro, siili – minne matka?

Aurinko lämmittää koko päivän puiden juurakkoa. Siellä juurten kolossa on siilin oma pesä. Illan hämärässä siili heräilee kevätilmaa haistelemaan.

Nuuh? Tuoksuu ihan turvalliselta, ja siili kömpii pesästä. Kosteassa mullassa kiemurtelee kastemato.

Maisk – mahtava aamupala! Siili löytää pari muutakin herkkua, ja sitten se on valmis seikkailuun. Tahtoisiko se kenties löytää piikikkään kaverin?

Siili nuuskii, tuhisee ja puhisee. Mitähän tuolla korkean mäen päällä on? Se lähtee kapuamaan. Kuka olisi arvannut, että siili on noin taitava kiipeilemään?

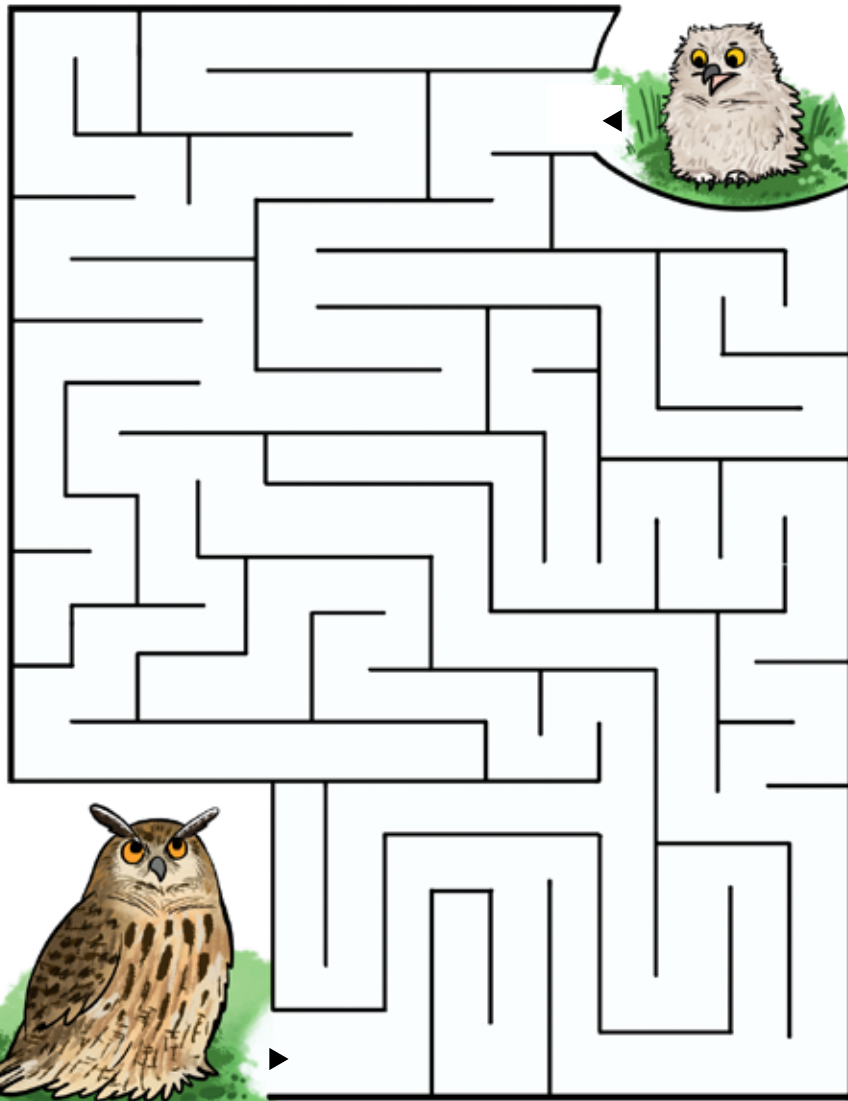
Mitä siili löytää? Piirrä ja lähetä!
sieppo.toimitus@luontoliitto.fi

Mitä kaikkea
nälkäinen siili voisi
syödä? Etsi kuvasta!

UU-HHUUUU!

Poikanen kuoriutuu munasta, jota emo on hautonut yli kuukauden. Äsken se tipahti pesästä, ja nyt se jo tahtoi kovasti lentää. Siipien räpistelyt ovat vielä haparoivia – ethän sinäkään oppinut vauvana heti kävelemään, vaan ensin piti kasvaa taaperoksi ja harjoitella ahkerasti.

Kesän aikana poikanen kyllä oppii petolinnun taitoja, kuten äänetöntä lentämistä, saalistamista ja salaperäistä huhuilua. Tsemppiä petolinnun jännittävään elämään, pikku huuhkaja!

Auta emo
poikasen
luokse.

Tiesitkö, että huuhkaja on vuoden 2025 lintu? Vuoden linnun valitsi BirdLife Suomi.

SAUKOT OVAT
TAITAVIA SUKELTAJIA.

NE VOIVAT OLLA
SUKELLUKSISSA KERRALLAAN
MINUUTIN TAI KAKSI,
TALVELLA PIDEMPÄÄNKIN.

SAUKOLLA ON VETTÄHYLKIÄ TURKKI
JA RÄPYLÄMAISET KÄPALÄT.

SUURIN OSA SEN AJASTA
KULUV SAALISTAESSA RAVINTOA.

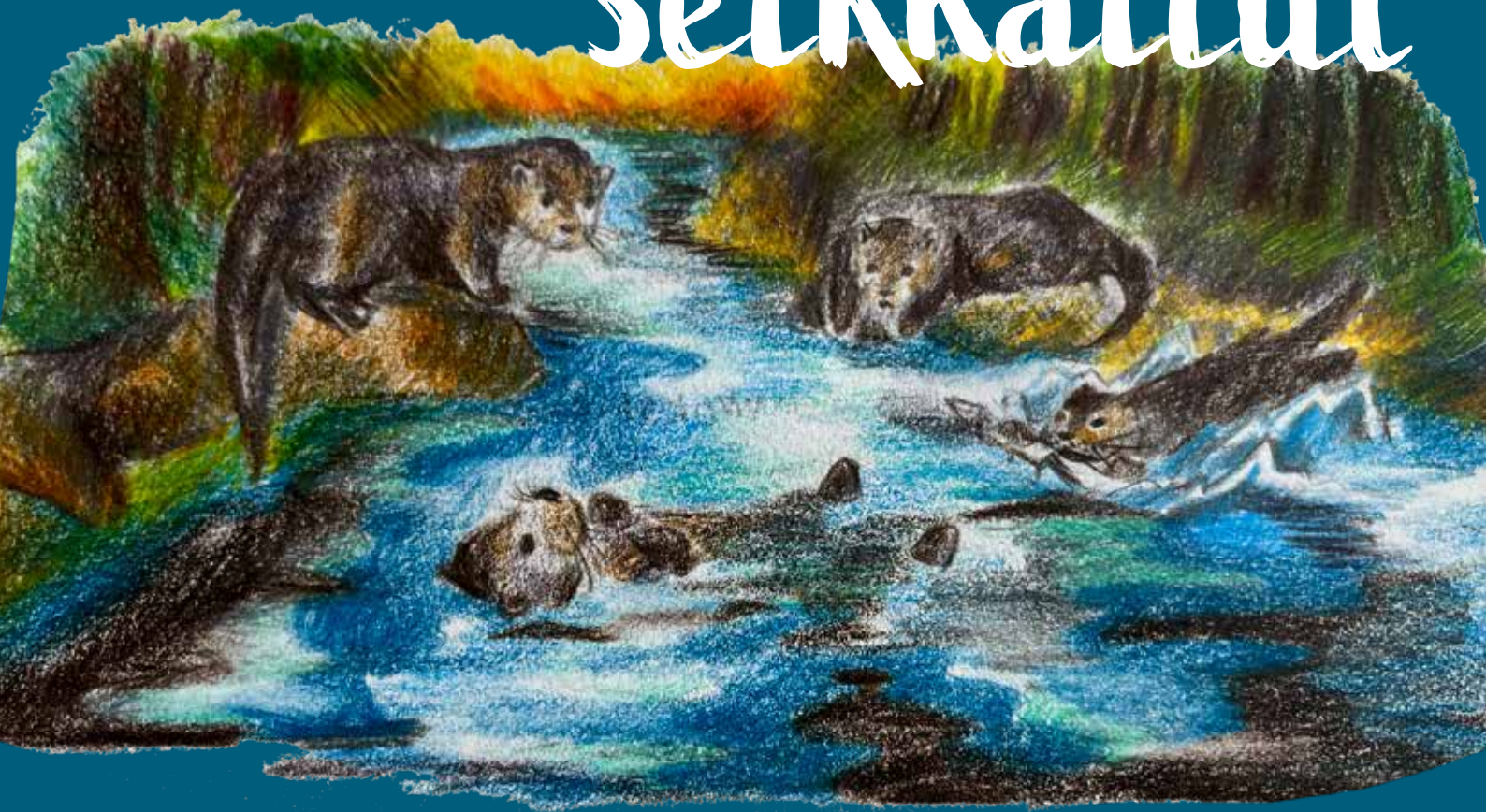
SE NOUSEE
SYÖMÄÄN
RUOKAANSA
MAALLE.

LEIKKI ON TÄRKEÄÄ SAUKOILLE.

OTA
KIINNI!

Saukkojen seikkailut

Saukkoperhe lähtee pyydystämään kalaa ja simpukoita, ne ovat saukkojen suurinta herkkua. Ruuan jälkeen nuo leikkisät vesieläimet laskettelevat pitkin jokea ja polskivat innoissaan. Saukot kelluvat tyytyväisinä ja pitävät toisiaan käpälästä kiinni.

Ne sukeltavat, ja vedenalainen maailma on niin taianomainen, samaan aikaan rauhallinen ja jännittävä. Aika pysähtyy.

Saukot jatkavat matkaansa ja tervehtivät vedenneitoa. Poikaset leikkivät, niillä on lystiä.

Saukot käyvät hieman jaloittelemassa ruohikolla. Vesistön läheisyys tuo lämpimään kesäilmaan sopivasti viileyttä ja raikautta. Ne nauttivat pehmeisen lämpimästä kesän tuoksusta ja hoitavat samalla turkkiaan.

Jostain kuuluu ihmisten
ääniä. Silloin saukot palaavat joelle
ja menevät piiloon. Vesi on niiden elementti, ilman
vettä ei ole elämää.

Hillervo tulee tervehtimään saukkoja. Heillä on mukava
kohtaaminen. Hillervo on saukkojen emu eli kantavanhemp. Ihmisten keksimän tarinan mukaan Hillervo on luonut saukot,

ja hän pitää niistä huolta.
Saukkoperheen on hyvä ja
turvallista olla hänen kanssaan.

Saukot käyvät vielä syömässä. Sitten ne pötköttelevät
tyytyväisinä pesässään ja kurkkivat sieltä maailman menoa.
Nyt on hyvä hetki levätä ja ottaa vaikkapa nokoset.

Hämärän tultua seikkailut jatkuvat.

Teksti: Saana Hakala

Siepon toimitus

Luontoliitto

Mannerheimintie 109

00280 Helsinki

Maapostitse lähetettyjä posteja ei palauteta.

sieppo.fi

sieppo.toimitus@luontoliitto.fi

Loistava
keksintö!

"Kierrätyskeksintö ja minä"

"Kierrätyskeksinnön vasemmalla puolella on kierrätettävät vanhat lelut, kuten rikkiäinen nukketalo ja puhjennut pallo. Ne tulevat keksinnön oikealta puolelta ulos korjattuina ja uudennäköisinä. Kuvassa on myös maapallo. Maapallolle ei ole hyväksi, jos roskia heitetään luontoon, mutta maapallo tykkää kierrättämisestä."

"Karhu,
joka
seisoo"

Ihmiset ovat antaneet
karhulle useita nimiä.
Järjestä tavut!

LE-NAL

SO-OT

SI-ME-MEN-KÄM

Hei seisova karhu, toivotamme
sinulle makeaa mustikkakesää!

TA-O-VA

"Rusakon ja lumikon
jäljet sekä hirven kakkaa
nähty Otalammella 2.
maaliskuuta."

Etelä-Nummolan
koulun 8-9-vuotiaat
luontokerholaiset:
Ebba, Eini, Natalia, Elma,
Saaga, Sofia ja Venla

Söpöliini

Kaikki Luontoliiton Kevätseurannan lajit ovat hienoja,
mutta sisilisko saattaa olla söpöin. Oletko nähnyt sisiliskon
lämmittelemässä kivellä tai laiturilla?

Sisilisko on niin söpö, että sitä tahtoisii pajjata – mutta silloin se
pelästyisi paljon. Se voisi tipauttaa hädissään häntänsä! Ihastellaan
sisiliskoa vähän kauempaa, niin se saa elää omaa jännää
elämäänsä rauhassa.

Kuinka monta sisiliskoa Siepon sivuilla piilottelee?

Löysin sisiliskoa.

"Mustarastas nähty
9. helmikuuta."

Kiira, 7 v.

"Erikokoisia eläimiä"

Kiva
piirustus

Sebastian,
8 v.

"Punapanda"

Jännä
naamakuvio

"Lumijalkia"

Kuka lumella kipitti?

Aino V., 5 v.

"Maakotka
nähty vihdissä 9.
maaliskuuta."

Kuoppanummen
koulun 7–8-vuotiaat
luontokerholaiset:
Cody, Emilia, Lidia, Nea,
Niilo, Sebastian, Vertti

Marsu joka asuu luolassa

Marsut
tykkäävät
hyvistä
piilopaikoista.

Joyeeta, 8 v.

"Tutkimustulos Möskärin
metsässä helmikuussa: Maassa
oli vain 3,8 cm lunta, mutta
lumipallon teko onnistui silti!"

Aimo, 8 v., ja lines, 7 v.

Sieppo suosittelee:

Koodinimi Susi

Nea, Niilo ja Venla saavat vihiä kansainvälisestä salametsästyksestä. Mitä kiertelevät, tyhjiyteen katoavat suden jäljet merkitsevät? Riittääkö kolmikon neuvokkuus arvoituksen ratkaisemiseen?

Petoteemaisen seikkailukirjan on kirjoittanut Päivi Koskela ja kuvittanut Hanna Kenakkala.

"Kettu ja
tilhi havaitti
maaliskuussa
Kajaanissa. – Oli
kiva kerätä eri
eläimiä."

Aatu, 5 v., ja Rico-koira, 10 v.

"Lumikko"

Minkä väriiseksi lumikko vaihtaa selkensä ja päänsä kesäksi?

- Siniseksi
- Ruskeaksi
- Mustaksi

Tämä pupu on hyvin harvinainen jäniseläin.

"Piiskujänis eli pika"

"Tiikeri"

Raitaturkki naamioituu ruuhikon varjoihin. Kuten jokaisen ihmisen sormenjäljet ovat erilaiset, niin myös jokaisen tiikerin raidat ovat erilaiset.

Mitähän lintuja tornista voi nähdä?

"Lintutorni, jossa on ihminen seisomassa"

Kaverikirja

Meea, 9 v.

Millaisista lajeista ja harrastuksista sinä pidät? Lähetä mielipiteesi!

Lempieläimiäni ovat...

... panda, kissa, norsu ja koira.

"Sieppo on kiva lehti ja luen sen joka kerta kokonaan ja teen tehtävät."

Tykkään...

... nukkua, lukea ja tehdä Sieppoa, luistella, olla kaverien kanssa, pelata ja leikkiä, olla metsässä ja kiertää kansallispuistoja.

Kotona on kivaa...

... tanssia ja laulaa mikkiin.

Harrastan...

... luistelua, partiota ja klarinetin soittoa.

TUISKUN TEHTÄVÄT

Hei! Lintujen pesimäkausi on alkanut. Tunnistatko lintulajit tavuvihjeiden ja lintujen ulkonäön avulla?

1. T A _ _ T I A I _ _ _
2. H I P _ _ Ä I _ _ _
3. K I R _ _ S I E P _ _
4. S I _ _ T I _ _ N E N
5. P I K _ _ V A R _ _ N E N

Olen ollut lapsenvahtina linnuille, ja nyt munat täytyy palauttaa niiden vanhemmille. Auta selvittämään, mikä muna kuuluu kenellekin. Merkitse oikean linnun numero kärryyn.

Muista, että ihmiset eivät saa koskea linnun pesiin, muniin tai poikosiin!

Me vihervarpurimittarin toukat ollaan aika yleisiä. Löydätkö ??

ELINA JOHANNA 2024

KUUSEN OKSALLA

Hei Kurre!

Moi Varpu!
Katso, mitä minä
löysin lammen
rannalta!

Näyttäisi olevan
lokin munan kuori.

Miksi se on
täplikäs?

Kun eivät kukaan teidän
pöttöjen munat ole aika
lailla valkoisia?

Ovat, mutta
meillä onkin
pesäkolot.

Lokit taas eivät
tee kovin kummoista
pesää, vaan munivat
maahan pieneen
painaumaan.

Ahaa...?

Jos emo lähtee
perältä, kukaan muu
ei löydä munia, kun
ne näyttävät vain
kiviltä maassa.

Lokkien munilla
on siis suoja väri!

...Kurre?!

Hi hi
hi hi
hi hi

YHDISTÄ MUNA JA OIKEA KUVAUS!

VARPUS PÖLLÖN munat:
aika pyöreitä ja melkein
täysin valkoisia.

MUSTARASTAAN
turkooseissa munissa on
ruskeita pilkkuja.

KALALOKIN munat ovat
ruskeita ja täplikkäitä.

KÄPYTIKAN munat
ovat valkoisia.

PUNARINNAN munissa
on punertavia täpliä.

VARIKSEN munat
ovat sinertäviä ja
niissä on paljon
ruskeita täpliä.

RANTAKÄÄRMEEN
munat ovat valkeisia
ja nahkamaisen
pehmeitä!

Nämä munat
eivät ole
oikeassa koossa!

TÄMÄN MUNAN VOIT VÄRITTÄÄ
ITSE HALUAMALLASI TAVALLA.

MITÄ SIITÄ KUORIUTUU?
MILLAINEN OTUS SE ON?

Munasta kuoriutuu _____.

Se on _____!
_____!

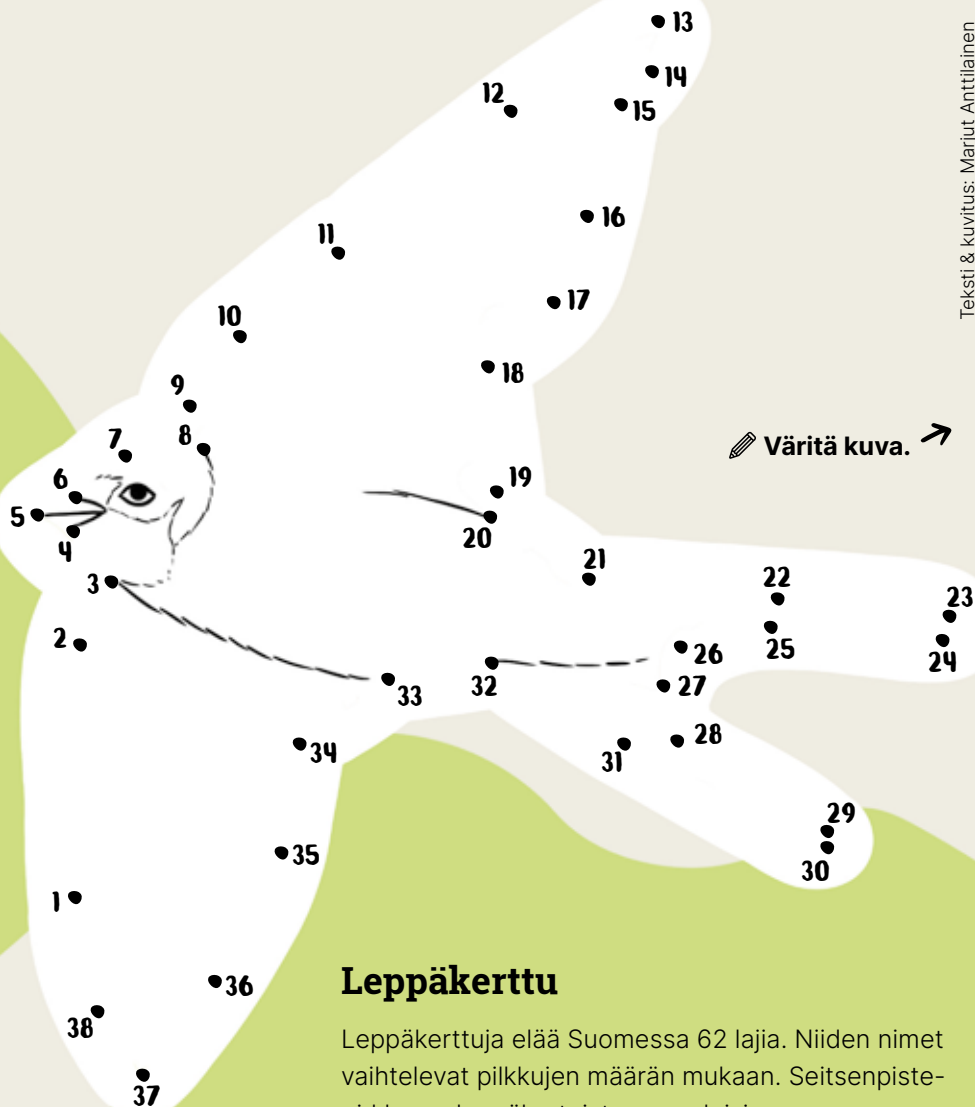
RATKAISE JA VÄRITÄ

Haarapääsky

Vanhan lorun mukaan kesä alkaa, kun pääskyt palaavat etelästä. Ensimmäiset pääskyt voivat kuitenkin saapua Suomeen jo huhtikuun alussa.

Haarapääskyn erottaa muista pääskyistä pitkästä haarapyrstöstä.

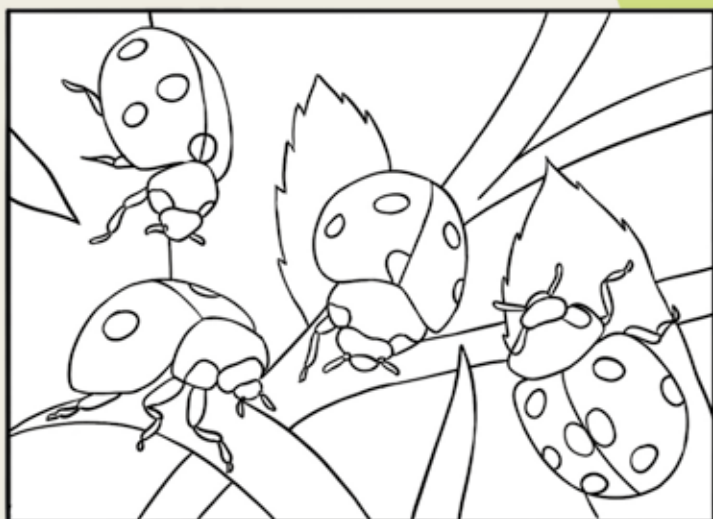
 Yhdistä pisteet numerojärjestyksessä. →

Leppäkerttu

Leppäkerttuja elää Suomessa 62 lajia. Niiden nimet vaihtelevat pilkkujen määrän mukaan. Seitsenpiste-pirkko on leppäkerttuistamme yleisin.

 Etsi kuvasta viisi eroavaisuutta.

Luontoleiri –

mikä ihana tapa viettää kesää!

Luontoliitto järjestää luontoleirejä lapsille, nuorille ja perheille ympäri Suomea. Leireillä leikitään, tutustutaan uusiin kavereihin ja tutkitaan luontoa.

Uudenmaan piiri

Leirejä lapsille:

- 7.–9.6. Ensileiri Bengtsårssa, Hangossa
- 9.–14.6. Telttaleiri Bengtsårssa, kännykätön leiri
- 14.–19.6. Telttaleiri Bengtsårssa
- 23.–28.6. Telttaleiri Bengtsårssa, kännykätön leiri
- 12.–17.7. Telttaleiri Nuuksiossa, Espoossa
- 20.–23.7. Ensileiri Bengtsårssa
- 23.–28.7. Telttaleiri Bengtsårssa, yhteistyössä Kuurojen liiton kanssa
- 28.7.–1.8. Päiväleiri Espoossa
- 28.7.–2.8. Telttaleiri Bengtsårssa

Leirejä varhaisnuorille ja nuorille:

- 2.6.–8.6. Bengtsårssa v. 2011–2013 syntyneille, kännykätön leiri
- 28.6.–4.7. Bengtsårssa v. 2011–2013 syntyneille
- 4.–11.7. Bengtsårssa v. 2008–2011 syntyneille, kännykätön leiri
- 2.–6.8. Talkooleiri Bengtsårssa kaikenikäisille nuorille

luppi.fi/leirit/

Hämeen piiri

- 2.–6.6. Päiväleiri Tampereella 7–12 vuotiaille
- 9.–13.6. Päiväleiri Tampereella 7–12 vuotiaille
- 16.–19.6. Nuortenleiri Isojärven kansallispuistossa 13–17-vuotiaille
- 23.–27.6. Telttaleiri Kangasalla 7–12 vuotiaille
- 30.6.–2.7. Perheleiri Tampereella
- 2.–5.7. Perheleiri Tampereella

luontoliitto.fi/piiri/lhp/leirit/

Lue lisää leireistä täältä:

luontoliitto.fi/leirikesa2025/

Luontoliiton leirit täyttyvät nopeasti.
Osa leireistä saattaa olla jo täynnä
tämän Siepon ilmestyessä.

SLL Etelä-Hämeen kanssa

järjestettävät leirit

- 9.–12.6. Lasten päiväleiri Enonsaarella
 - 13.–15.6. Perheleiri Enonsaarella
 - 16.–19.6. Lasten telttaleiri Hollolassa
 - 28.–31.8. Lasten telttaleiri Hämeenlinnassa
 - 29.–31.8. Perheleiri Janakkalassa
- sll.fi/etela-hame/

Pohjanmaan piiri

- 4.6.–6.6. Lasten luontoseikkailuleiri Mustasaarella 7–10-vuotiaille
 - 9.6.–13.6. Lasten luontoseikkailuleiri Mustasaarella 10–12-vuotiaille
- luontoliitto.fi/piiri/polp/leirit/

Pohjois-Suomen piiri

- 18.–21.7. Lastenleiri Oulunsalossa

Savo-Karjalan piiri

- 29.6.–4.7. Lastenleiri Karhonsaarella, Kuopiossa
 - 7.–11.7. Norppaleiri Turponsaarella, Savonlinnassa
 - 13.–18.7. Nuortenleiri #1 Karhonsaarella
 - 20.–25.7. Nuortenleiri #2 Karhonsaarella
- luontoliitto.fi/piiri/saka/leirit/

Varsinais-Suomen piiri

- 2.–4.6. Lastenleiri Lemussa, Maskussa
- luontoliitto.fi/tapahtuma/lasten-luontoleiri-lemussa

Kaakkois-Suomen piiri Joutsenen Opisto

2.–5.6. Loikkaa luontoon – lasten luontoviikko Joutsenen Opistolla, Lappeenrannassa 7–9-vuotiaille

joutsenonopisto.fi/taidekesa/kurssit/loikkaa-luontoon-lasten-luontoviikko

Vakuutusyhtiö
Pohjantähti tukee
Luontoliiton
valtakunnallista
leiri- ja
kerhotoimintaa.

Miten kala suojautuu pedoilta?

Kalat ovat sopeutuneet ympäristöönsä mainiosti, ja ne pystyvät piiloutumaan pedoilta monin eri tavoin. Pedon täytyy olla todella vikkela ja ovela, jotta se saa nopean kalan kiinni.

Suomujen väritys auttaa suojautumaan

Eriväriset suomut suojaavat kalojen ihoa. Samalla suomut auttavat kaloja sopeutumaan ympäristön väreihin ja valo-olosuhteisiin.

Yläpuolelta katsottuna kalaa on vaikeaa hahmottaa tummasta vedenpohjasta, koska sillä on selässään tummia suomuja. Alapuolelta katsottuna kalaa on vaikeaa hahmottaa, koska auringon valo näkyy vedessä vaaleana, ja kalan vatsa on vaalea.

Ahvenen suomuväritys on raidallinen. Raidat näyttävät veden kasvillisuudelta, mikä auttaa ahventa sopeutumaan mainiosti ympäristöön. Näin ahventa on vaikeampi huomata.

Evät auttavat pakenemaan vikkelaasti

Kalalla on vahva pyrstöevä, ja selkäevät auttavat sitä tekemään äkkikäännöksiä. Evät auttavat kalaa pakenemaan vikkelaasti.

Kylkiviiva-aisti auttaa havaitsemaan saalistajan

Jotta evistä olisi hyötyä, on kalan tiedettävä, milloin peto lähestyy sitä. Kun peto eli saalistaja lähestyy, kala havaitsee sen kylkiviiva-aistillaan.

Mutta samalla tavalla myös petokala voi havaita saaliin liikkeen lähellään ja napata pikku kalan suihinsa.

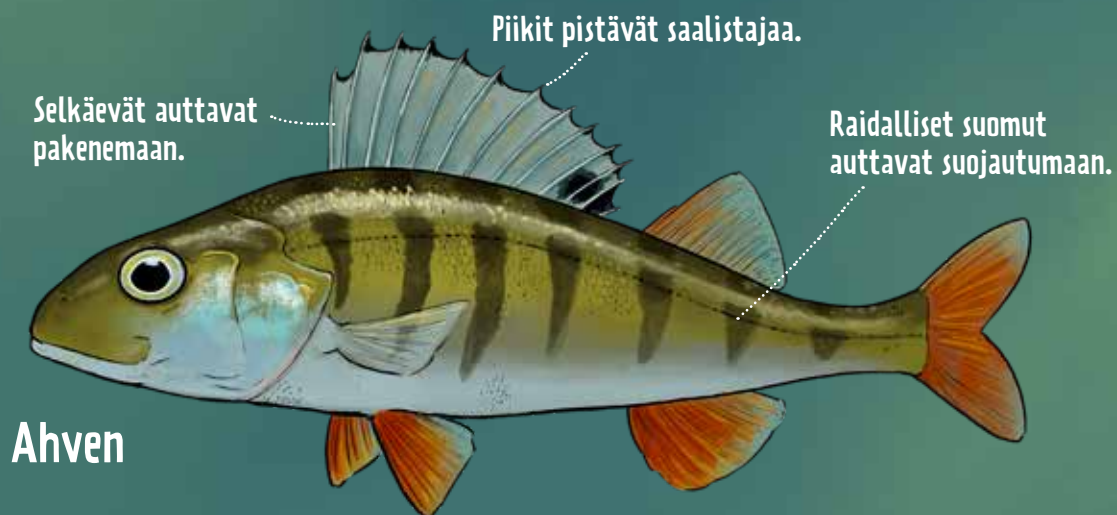
Selkäevän pistävät piikit

Kaikilla kaloilla ei ole selkäevässään piikkejä, mutta ahvenella on. Kun ahven ui, piikit sojottavat ylöspäin. Jos saalistaja yrittää napata ahvenen, ahvenen selkäevän piikit pistävät sitä suuhun.

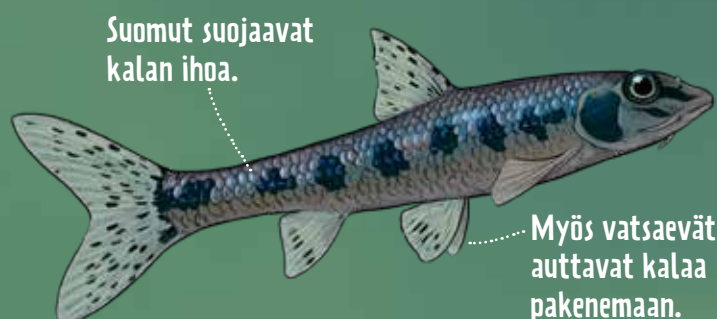
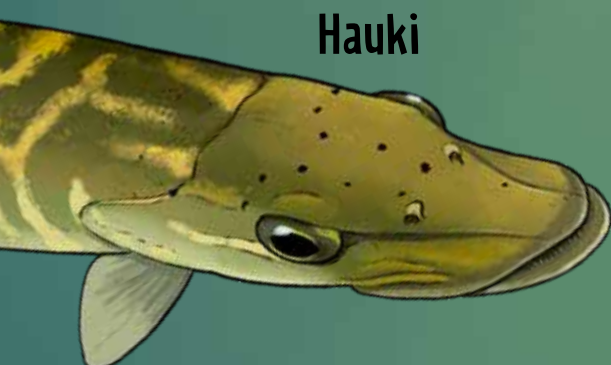
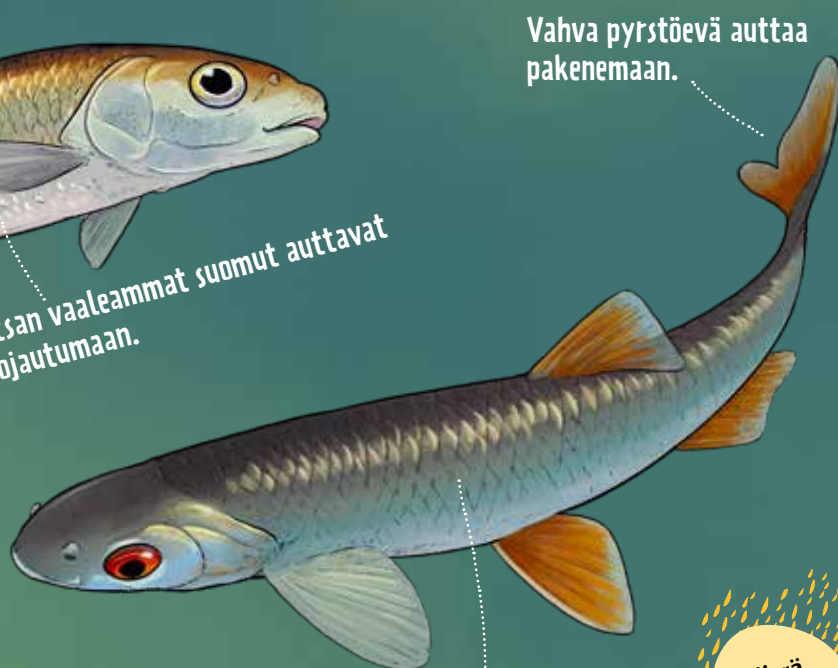
Teksti: Sarella Arkkila

Kuvitus: Maija Karala

Särki

Kirjosiepon ja Alissan puuhat

Arvaatko, millaisia herkkuja kirjosieppo mielellään napsii? – Rapsakat ötökät ja pulleat toukat maistuvat sille hyvin! Täällä Pohjolassa kylmä talvi vaivutti ötökät horrokseen. Siksi kirjosiepon piti muuttaa lämpimään Afrikkaan hyönteisiä sieppaamaan. Millaisia seikkailuja sillä olikaan muuttomatalla ja Afrikassa... voimme vain kuvitella!

Mutta nyt kun kevätaurinko oikein mukavasti lämmittää, selkärangattomat otukset heräilevät jälleen lentelemään ja ryömimään. Siepolla on jännä erikoistaito: siellä kaukana Afrikassa se aavisti kevään tulon! Niinpä se lähti jälleen muuttomatkalle – takaisin Suomeen.

Kun sieppo toukokuussa saapuu vanhan mökin pihapiiriin, se sulkee siivet suppuun ja levähtää koivun oksalla. Samassa se äkkää

iloisen yllätyksen: lähellä inisee jokin pikkuötö. Lintu nappaa sen nokallaan ja nielaisee – nam! Sieppo piristyy, mutta pelästyy samassa hirveää ääntä. ”Ai-iii!”

Sieppo lennähtää ylemmäs. Korkeasta kuusesta se kurkkaa, mitä pihalla tapahtuu. ”Tsir-tsiro! Jahas, tuolla on taas noita tyypejä”, se tuumaa omalla linnunkielellään.

Siepon huomaamat tyypit vilvoittelevat saunan kuistilla. Yksi tyyppi juoksee pihalla ja kiljuu. Tyypin nimi on Alissa, ja hän täyttää pian viisi vuotta. Hän voivottelee ja hieroo kättään, johon jokin äsken pisti.

”Tulepa tänne, niin minä puhallan”, rauhoittelee mummo. Alissa saa myös ihanaa sinistä saunajuomaa, mustikkamehua.

Pistäväisiä otuksia hyrisee kuistilla, ja mummokin alkaa huitoa.

”Eipä taas saada hetken rauhaa koko kesänä”, hän tokaisee.

”Tämähän on superhienoa”, innostuu vaari väittämään. ”Kurkkaa, Alissa, tuonne kuusen oksalle. Siellä visertää kirjosiippo. Siepot ovat pesineet täällä metsän reunassa iät ajat. Ne viihtyvät justiinsa sen takia, että täällä on paljon ruokaa eli ötököitä.

Metsän reunassa hääää jo kaksi sieppoa. Ne eivät ehdi tarkkailla ihmisiä, vaikka ihmiset tarkkailevat niitä. Siepoilla on mielessään pesiminen ja munien pyöryttäminen. Eikä aikaakaan, kun vaarin tekemässä pöntössä on monta söpöä sinertävää munaa.

Emo päästää vienon linnunhuokauksen munia hautoessaan. Kohta poikaset kuoriutuvat, ja se on tietenkin upeaa. Mutta vanhasta muistista emo tietää, että poikasilla on koko ajan hirmuinen nälkä. Ne pitävät nokkaansa apposen auki, ja niille pitää viedä pulleita toukkia ihan jatkuvalla syötöllä.

Onneksi vanhassa pihapiirissä on paljon erilaisia puita, kukkivia kasveja ja kosteita painanteita. Monimuotoisessa pihaluonnossa

hyönteiset viihtyvät, ja siksi siepoille ja niiden poikasille riittää ravintoa yllin kyllin.

Alissa on valinnut oman mielipiteensä pistävistä, verta imevistä ötököistä. ”Mä en tykkää niistä!” hän julistaa. Sitten hän muistaa asian valoisian puolen: ”Onneksi lintu syö niitä.”

Alissalla on isovelji, jonka nimi on Juho. Hän on jo teini. Eräänä päivänä Juho istuu puutarhatuolilla ja lukee fantasiakirjaa. Hänellä on lippis, kaulahuivi ja pitkähihainen paita, niin että ötökät eivät niin helposti pääse pistämään häntä.

”Mitä jos ottaisit mallia Juhosta”, ehdottaa mummo Alissalle. Alissa on kuitenkin sitä mieltä, että mökillä on ehdottomasti kiintoa pitää shortseja ja t-paitaa.

Alissa keksii ihan oman keinon pistämisestä vastaan: Leikkiessä ja juostessa inisijät eivät pysy hänen vauhdissaan. Niinpä hän aikoo tänä kesänä juosta todella paljon mökin pihamaalla!

Kirjosiippo nappasi välipalakseen otuksen, jolla on pitkä imukärsä ja monta nimeä. Kirjoita kirjaimet oikeaan järjestykseen.

T Y Y T H N E N

K Ä Ä S S I

K A T K I I

Miltä kirjosiipon poikaset näyttävät, kun ne ovat kuoriutuneet? Piirrä ja lähetä!

sieppo.fi
sieppo.toimitus@luontoliitto.fi

Tarina: Marjo S. * Lintukuvitukset: Maija Karala

Lintubingo

Olen havainnut...

Lähtekää yhdessä linturetkelle!
Lintubingon, Lintujen pesät
-lajitietokortit sekä lintuaiheisen
noppapelin voi tulostaa täällä:
sieppo.fi

sieppo

Lasten
Lintuviikko

12.-18.5.2025

... linnun, jolla on
keltainen nokka.

... linnun, joka lentää.

... peipon, joka laulaa.

... linnun, joka nokkii
maata.

... linnun kiikarin läpi
katsoen.

... linnun, jolla on
nokka auki.

... linnunpöntön.

... linnun, joka on
asettunut maahan
aloilleen.

... linnun, josta pidän
paljon.

... linnun, jonka
höyhenpuvussa on
mustaa.

... linnun, jonka
höyhenpuvussa
on valkoista.

... linnun, joka lentää
edestakaisin
(ehkä pesälle).

... linnun puussa.

... tikan, joka naput-
taa nokallaan puun-
runkoa.

... poikasten
ääniä
linnun-
pöntöstä
(kuuntele
hiljaa).

... linnun, joka ui.

... linnun, joka varoit-
taa ihmisestä.

... linnunpoikasen.

... linnun, joka kantaa
nokassaan ruokaa.

... talitiaisen, joka
laulaa.

... linnunpesän.

... linnun, joka lekit-
telee siivillään.

... harakan.

... linnun, joka kantaa
nokassaan pesän-
rakennusmateriaalia
(esim. oksaa, heinää
tai sammalta).

... lokin.

Rastilla ☒ merkityt havainnot kuuluvat Lasten lintuviikon pesinnän merkkeihin.

Osallistu niillä Lasten lintuviikkoon, niin voit voittaa palkinnon! Ks. birdlife.fi/lintuviikko

Luonnon tutkijat

KUKKARAVUKKI

HÄMÄHÄKKEJÄ EI KUKAAN OSAISI KEKSIÄ

Maailmassa on valtavasti erilaisia hämähäkkejä. Kaikki ne osaavat tehdä seittiä, mutta monet eivät tee pyyntiverkkoja.

Jotkin vuoraavat seitillä pesäkoloja, jotkin lentävät pitkän seitin varassa korkeammalle kuin mikään muu elollinen – lukuun ottamatta avaruusaluksella matkaavaa ihmistä. Hämähäkin seitin vahvuuden salaisuutta ei vielä ole löydetty.

PALJON SILMIÄ JA HYVÄ NÄKÖKYKY

Hyppyhämähäkeillä on kyky nähdä joka puolelle, lähelle ja kauas, havaita pieninkin liike ja arvioida etäisyyksiä hyvin tarkasti. Useimmilla niillä on neljä paria suuria silmiä suunnatuna eteen ja sivuille, ja lisäksi pienempiä silmiä taustaa varmistamassa.

Näkö on tarkka myös silloin, kun hämähäkki liikkuu nopeasti hypätessään saaliin kimppuun. Kauppojen kuljetusrobottien kulkua ohjaavat kamerat ovat paljon yksinkertaisempia kuin hyppyhämähäkkien silmät.

MITEN HÄMÄHÄKIT HAISTAVAT?

Hämähäkit haistavat monilla ruumiinsa osilla ja tuntevat pienetkin ilman, maan ja verkkonsa värähdykset. Ne reagoivat kaikkeen nopeasti ja tarkasti. Tämän takia ne ovat taitavia saalistajia, tehokkaimpia ötököiden maailmassa, ja siksi tärkeitä.

HÄMÄHÄKIT YLLÄPITÄVÄT LUONNON TASAPAINOA

Hämähäkit syövät enimmäkseen hyönteisiä, ja paljon syövätkin! Niiden saaliin määrä painaa yhteensä jopa 800 miljoonaa tonnia vuodessa. Se on enemmän kuin maapallolla elävien ihmisten yhteenlaskettu biomassa.

Kun mietitään hämähäkkien ravinnon määrää, on helppo ymmärtää, kuinka tärkeitä hämähäkit ovat luonnon tasapainon ylläpitäjinä: ilman hämähäkkejä maailma hukkuisi hyönteisiin. Muut hyönteissyöjät eivät kykenisi pitämään hyönteisten määrää sellaisena, etteivät kasvit kärsisi. Maanviljely kävisi aika hankalaksi.

JOS HÄMÄHÄKILTÄ KYSYTTÄISIIN...

Vaikka hyönteiset ovatkin monessa paikassa vähentyneet, ei siitä voi syyttää hämähäkkejä. Mikä on hyväksi hyönteisille, on hyväksi myös hämähäkeille: Enemmän luonnontilaisia niittyjä ja metsiä, vähemmän myrkkyyä ja muita haitallisia aineita – sitä ne toivoisivat, jos kysyttäisiin.

Teksti: Riitta Nykänen

TESTAA OMAT JA KAVERIN TIEDOT!

1. Hämähäkit syövät valtavasti...

- a. koivun mahlaa
- b. hyönteisiä.

2. Hämähäkit haistavat...

- a. monilla ruumiinosillaan
- b. jättisuurella nenällään.

3. Hämähäkit ovat...

- a. hyönteisiä
- b. hämähäkieläimiä.

4. Hämähäkeillä on...

- a. 8 jalkaa
- b. 6 jalkaa

5. Hämähäkkien siipiparin lukumäärä on...

- a. 0
- b. 1

6. Saalistaessaan hämähäkit ovat...

- a. hitaita ja kömpelöitä
- b. tarkkoja ja nopeita.

VILLIINNYTÄÄN VILJELYSTÄ!

Luontoliiton Hameen piiri

Heini Ojala

Loppukevät ja alkukesä on kotiviljelijän parasta aikaa. Silloin kevään aikana tehdyt suunnitelmat tulevasta kylvöistä ja istutuksista pääsevät toteutukseen! Kotipuutarhuriksi voi ryhtyä, vaikka ei omistaisi kasvimaata tai isoa pihaa. Kasvatus onnistuu hyvin myös parvekkeella tai ikkunalaudalla.

Vettä, lämpöä ja ravinteita

Alkuun pääset, kun käyt läpi, minkälaiseen paikkaan oma puutarhasi rakentuu ja mitä haluat kasvattaa. Ota huomioon riittävä veden, lämmön ja ravinteiden määrä – ne ovat edellytys onnistuneeseen satoon.

Kannattaa myös tutustua **kumppanuusviljelyyn**. Kumppanuusviljelyssä otetaan selville, mitkä kasvit viihtyvät keskenään ja mitkä eivät.

Luonnolle ystävällinen tuholaisten torjunta

Kasvit voivat toimia luonnonmukaisena apuna tuholaisten torjunnassa: Jotkut kasvit karkottavat tuholai-

sia. Toiset kasvit puolestaan houkuttelevat tuholaiset luokseen, jolloin tuholaiset jättävät viljeltävät kasvit rauhaan. Kemiaalisia torjunta-aineita ei kannata käyttää, sillä niiden tiedetään olevan haitallisia pölyttäjille.

Huipennuksena sadonkorjuu

Viljeltävistä syötävistä riippuen satoa voidaan kerätä vaikka koko kesän mittaan. Kesän työ huipentuu sadonkorjuuseen. Itse kasvatettu ruoka maistuu aina parhaimmalta!

Kotiviljely pienentää myös monesti ruokahävikkiä, kun tiedostamme, miten paljon aikaa ja vaivaa ruoan kasvattaminen vaatii.

Heini

KASVATA ITSE MAUKAS NAPOSTELTAVA

Herneenverso on maukas naposteltava. On helppoa ja nopeaa kasvattaa verso. Voit napsia versot suuhun sellaisenaan tai lisätä leivän päälle tai salaattiin. Kokeile vaikka!

Tarvitset

- kuivattuja herneitä
- kylvömultaa ja
- kylvöastian.

Tee näin:

1. Liota herneitä vedessä yön yli.
2. Peitä astian pohja muutaman sentin multakerroksella.
3. Painele liotetut herneet multa kevyesti.
4. Kastele kylvös tasaisesti ja peitä kelmulla.
5. Voit tehdä vielä haarukalla kelmun pintaan reikiä.
6. Kun herneet alkavat itää, voit poistaa kelmun.
7. Voit syödä versoja heti, kun ne ovat kasvaneet sopivan mittaisiksi.

Muista tämä:

Huolehdi, että multa pysyy sopivan kosteana koko kylvön ajan.

Riina Pippuri

Heini Ojala

Eläinystäviä Belgiassa

Eläinystävästä huolehtiminen on vastuullista. Eläimet tarvitsevat hoitoa ja seuraa koko elämän ajaksi, sillä onhan koira tai kissa rakas perheenjäsen.

Help Animals auttaa kodittomia eläimiä

Eläimiä voi auttaa monella eri tavalla. Esimerkiksi Help Animalsin ylläpitämässä paikassa voi toimia vapaaehtoisena koirien ulkoiluttajana. Tällä tavalla koirat saavat liikuntaa ja oppivat sosiaalisia taitoja.

Help Animals on belgialainen kodittomia eläimiä auttava yhdistys. Help Animalsilla on Brysselissä eläinsuoja, jossa asuu koiria ja kissoja. Jokainen eläinsuojan asukkaista odottaa oman kodin löytymistä.

Myös Suomessa toimii monia kodittomia eläimiä auttavia yhdistyksiä.

Onko teidän perheellä ihana
lemmikki? Kerro meille siitä!

sieppo.fi

Askka on reipas ja
iloinen.

Alma on nuori ja
iloinen. Kuvattavana
vähän ujostuttaa.

Iloinen uutinen: Tammikuussa 2025 nämä
kolme rescuekoiraa odottivat vielä adoptointia,
mutta maaliskuuhun mennessä jokainen oli jo
saanut oman kodin ja perheen!

Help
Animalsissa
asuu myös
kissoja.

Ulkoilulla Stellan kanssa. Stella on
lempeä ja seurallinen seniori.

terveisin
Sami sekä
rescuekoirat
Anneli ja Aramis

Kuva: Aino Huotari

Hei aikuinen!
Kannusta Sieppoa
Facebookissa ja tulosta
väritystehtäviä täällä:
sieppo.fi

SIEPON JULKAISIJA: Luontoliitto ry –
lasten ja nuorten luonto- ja ympäristöjärjestö
luontoliitto.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Riitta Nykänen

TOIMITUS: Marjo Soulanto (toimitussihteeri) ja Riina Pippuri (taittaja)

TOIMITUKSEN JA LUKIJAPOSTIN OSOITE:

sieppo.toimitus@luontoliitto.fi

Voit lähettää postia myös Siepon nettisivulla olevan lomakkeen kautta:
sieppo.fi

Sieppo / Luontoliitto
Mannerheimintie 109
00280 Helsinki

Maapostitse lähetettyjä posteja ei palauteta.

KIITOS TÄMÄN SIEPON AVUSTAJILLE:

4–15-vuotiaat piirtäjät ja tarinankertajat: Aatu, Aimo, Aino, Aino V., Cody, Ebba, Eini, Elma, Emilia, Iines, Hilma, Joyeeta, Kauri, Kielo, Kiira, Lidia, Maiju, Meea, Natalia, Nausikaa, Nea, Nelli, Niilo, Noel, 5 v., Noel, 6 v., Saaga, Sebastian, Sofia, Tiitu, Venla, Vertti, Vilppu. Aikuiset kuvittajat ja kirjoittajat: Elin Johanna Ahonen, Marjut Anttilainen, Sarella Arkkila, Merja Forsman, Malva Green, Saana Hakala, Aura Ijäs, Maija Karala, Karolina Maijanen, Emilia Nordling, Heini Ojala, Ina Rosberg, Kati Schenk, Sami Säynevirta, Aleksandra Torbina, Kaarina Uimonen ja Olga Veselovskaya

ETUKANNEN KUVITUS SISILISKOSTA:

Olga Veselovskaya

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET:

luontoliitto.fi/liity

Sähköpostitse: toimisto@luontoliitto.fi
(Puhelimitse ma–to 040 808 5622)

HINNAT: Jäsenmaksu on 29€ vuodessa (opiskelijalle 28€).
Vuosikerran hinta ilman jäsenyyttä on 42€.

LIITÄ KERHOSI LUONTOKERHOVERKOSTOON:

luontoliitto.fi/luontokerhoverkosto

ISSN: 0781-0210

PAINOAIKKA: Grano

SIEPPO ON PAINETTU
KIERRÄTYS-PAPERILLE

Tehtävien ratkaisuja

Huuhkajan labryntti, s. 4

Kuinka monta sisiliskoa & Karhun nimet, s. 8

Siepon kansi kuvajalaksi.
28. Kahdeksas sisilisko on päässyt
ovat sivuilla 3, 5, 8, 17, 18, 21 ja
sisiliskoa. Sisiliskojen piilopaikat
Siepon sivuilla viilistää yhteensä 7
nalle, otava, otso ja mesikämmen
Karhun lempiniimiä ovat esimerkiksi

Lumikon kesäturkki, s. 10

ovat ruskeat.
Kesällä lumikon selkä ja pää

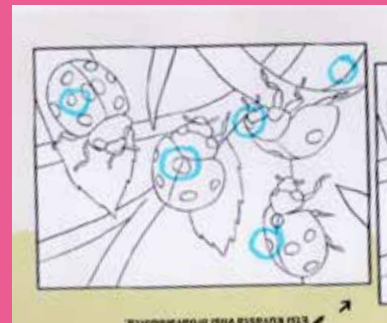
Kurren ja Varpun tehtävät, s. 13

Tuiskun tehtävät, s. 11

Leppäkerttujen erot, s. 14

Inisevä otus, s. 21

Mökkipihan inisevällä otuksella
on monta lempiniimeä: hyttynen,
säski ja itikka.

Testaa tietosi, s. 25

- 1b. Hämähäkit syövät valtavasti hyönteisiä.
- 2a. Hämähäkit haistavat monilla ruumiinosillaan.
- 3b. Hämähäkit ovat hämähäkkiläimiä.
- 4a. Hämähäkeillä on 8 jalkaa.
- 5a. Hämähäkeillä ei ole siipä.
- 6b. Saalistessaan hämähäkit ovat tarkkoja ja nopeita.

MAINOS

Hei aikuinen!

Nyt

voit tukea Luontoliiton

toimintaa kuukausilahjoittajana

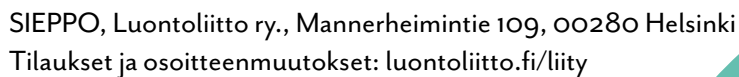

luontoliitto.fi/lahjoita

Luontoliitossa me teemme konkreettista työtä luonnon hyväksi. Toimimme ilmaston, suurpetojen, Itämeren, metsien ja virtavesien puolesta – keräämme roskia rannoilta, ennallistamme perinnemaisemia, vapautamme virtavesiä ja pystytämme susiaitoja.

Lahjoituksesi on meille tärkeä! Sen avulla rakennamme parempaa huomista.

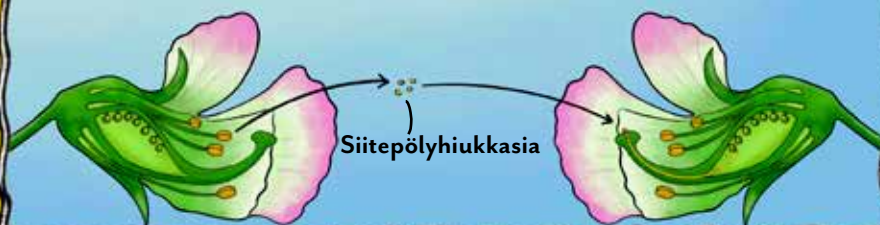
SUSIKIN VOI PÖLYTTÄÄ KUKKIA

Pölyttäjät ovat eläimiä, jotka kuljettavat kasvien siitepölyä kukasta kukkaan. Ne saavat vastalahjaksi makeaa mettä. Mehiläiset ovat tunnettuja pölyttäjiä, mutta eivät ainoita. Tutkijat saivat selville, että etiopiansusi pölyttää kukkia!

Etiopiansusi on suden sukulainen, joka elää Itä-Afrikan vuorilla. Se saalistaa jyrsijöitä, mutta joskus se nuolee mettä soihutulijan kukista. Sen kuonoon tarttuva siitepöly kulkeutuu seuraavaan kukkaan.

Pölyttäjät ovat tärkeitä luonnolle ja ihmisille. Kolme neljäsosaa ihmisten viljelykasveista tarvitsee pölyttäjiä, jotta niistä saadaan satoa. Ilman pölyttäjiä ei olisi kauniita kukkaniittyjä eikä mansikoita, tomaatteja, kaakaota ja vaniljaa.

PÖLYTTÄJIÄ ON MONENLAISIA

Oletko ihaillut niiden monimuotoisuutta
ja kauniita värejä?

